

Przemysław Stolarz, Jarosław Stolarz, Grzegorz Lesiński

SEZONOWA ZMIENNOŚĆ POKARMU USZATKI *ASIO OTUS* W DOLINIE DOLNEJ PILICY

Seasonal changes in the diet of the Long-eared Owl *Asio otus* in the lower Pilica River valley

ABSTRAKT: Zbadano i porównano skład pokarmu uszatki *Asio otus* w dolinie dolnej Pilicy (Brzeźce, gm. Białobrzegi, woj. mazowieckie) podczas zimy (z.) 2015/2016 oraz w sezonie wiosenno-letnim (w.-l.) 2016. Wykryto 2678 ofiar (2223 w pokarmie zimowym i 455 w letnim), z tego 17 gatunków ssaków. W pokarmie dominowały: nornik północny *Microtus oeconomus* (z. 45,0%, w.-l. 32,7%) i nornik zwyczajny *M. arvalis* (z. 37,8%, w.-l. 35,8%). Istotne sezonowe różnice udziału w diecie uszatki stwierdzono w przypadku nornika północnego, nornicy rudej *Myodes glareolus*, darniówki zwyczajnej *Microtus subterraneus*, nornikowatych łącznie, myszy domowej *Mus musculus*, myszy zaroślowej *Apodemus sylvaticus* i myszowatych łącznie. Wykryto również 3 gatunki nietoperzy, które były łowione wyraźnie częściej, niż na innych terenach (z. 0,05%, w.-l. 0,4%).

SŁOWA KLUCZOWE: sowa uszata *Asio otus*, wypluwki sów, sezonowa zmienność diety, drobne ssaki, sieć Natura 2000, osteologia porównawcza, środkowa Polska

ABSTRACT: Diet composition of the Long-eared Owl *Asio otus* was investigated on the base of pellets collected during winter (w.) 2015/16 and spring-summer season (s.-s.) 2016 in the Pilica River valley (Brzeźce, Białobrzegi Commune, central Poland). 2,678 prey items were identified (w. 2,223, s.-s. 455 individuals). 17 species of mammals were detected. Dominating species were the Root Vole *Microtus oeconomus* (w. 45.0%, s.-s. 32.7%) and Common Vole *M. arvalis* (w. 37.8%, s.-s. 35.8%). Significant seasonal differences in the frequency of occurrence in the owls' diet were observed in Root Vole, Bank Vole *Myodes glareolus*, Common Pine Vole *Microtus subterraneus*, total *Arvicolinae*, House Mouse *Mus musculus*, Wood Mouse *Apodemus sylvaticus* and total *Muridae*. Bats were relatively frequent prey comparing to results of other studies (w. 0.05%, s.-s. 0.4%).

KEY WORDS: Long-eared Owl *Asio otus*, pellets, seasonal changes in diet, mammal fauna, Natura 2000 network, comparative osteology, central Poland

Wstęp

Uszatka *Asio otus* jest znana jako wyspecjalizowany łowca nornikowatych, głównie nornika zwyczajnego *Microtus arvalis* w krajobrazie polno-łąkowym, lecz spektrum

jej ofiar w granicach całego zasięgu obejmuje kilkaset gatunków kręgowców (Birrer 2009). Lokalny skład diety uszatki zależy od rodzaju siedliska, w którym sowa poluje, od pory roku, która decyduje o obecności i aktywności ofiar oraz od wieloletnich cykli